

O‘ZBEKISTONDA KORRUPSIYANING OQIBATLARI VA UNGA QARSHI KURASHISHNING CHORA-TADBIRLARI

Haydarova E’zoxon

Shahrisabz Davlat Pedagogika Institutini

Boshlang‘ich ta’lim yo’nalishi talabasi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada O‘zbekistondagi korrupsiya oqibatlari , ularga qarshi kurashish chora – tadbirlari va hozirda qaysi sohalarda korrupsiya avj olayotganligi haqida mulohaza yuritiladi.*

Kalit so‘zlar: *Korrupsiya, O‘zbekiston Respublikasining Prezidenti, chora – tadbirlar, lavozimlar, qonunlar, munosabatlar, qarorlar.*

KIRISH

O‘zbekiston Respublikasining Prezidenti Shavkat Miromonovich Mirziyoyevning 2020-yil 24-yanvar kuni O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisiga qilgan Murojaatnomasida ta’kidlaganidek, “ Jamiyatimizda korrupsiya illati o‘zining turli ko‘rinishlari bilan taraqqiyotimizga g‘ov bo‘lmoqda, Bu yovuz baloning oldini olmasak, haqiqiy ishbilarmonlik va investitsiya muhitini yaratib bo‘lmaydi, umuman, jamiyatning birorta tarmog‘i rivojlanmaydi. “

Xususan, O‘zbekiston Respublikasining Prezidentining 2020-yilning 29-iyundagi PF-6013-sonli “O‘zbekiston Respublikasida Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtirish bo‘yicha qo‘shimcha chora – tadbirlar to‘g‘risida “ gi Farmoni qabul qilinib, mazkur farmon asosida korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish sohasidagi davlat siyosatini, shuningdek, korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarning tizimli sabab va shart – sharoitlarini bartaraf etish hamda korrupsiyaga qarshi kurashish choralarning samaradorligini oshirishga qaratilgan davlat va boshqa dasturlarni shakllantirish va amalga oshirish maqsadida Korrupsiyaga qarshi kurash Agentligi tashkil etildi .

ASOSIY QISM

Prezidentimiz korrupsiyaga qarshi qonunlarni mustahkamlash va ularni amalga oshirish uchun katta e’tibor beradi. Korrupsiyaga qarshi kurashishda qonunlar va huquq muhofazalar muhim ahamiyatga ega.

Moliyaviy barqarorlik : Prezidentimiz moliyaviy barqarorlikni ta’minlash, moliyaviy resurslarni masofaviy ravishda ishlash va moliyaviy operatsiyalarda ishonchlikni oshirishga katta e’tibor beradi.

Moliyaviy tozalash : Prezidentimiz moliyaviy tozalash transparensiyasini oshirish uchun katta e’tibor beradi. Moliyaviy operatsiyalarda ishonchlik va ochiqlikni ta’minlash maqsadida reformalar amalga oshiriladi.

Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida faol ishtirok : Prezidentimiz korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida fuqarolarning, media organlarining va huquqiy tashkilotlarining faol ishtirokini rag’batlantiradi. Korrupsiyaga qarshi kurashishda jamiyatning o’z vazifasini o’zida tutish muhim ahamiyatga ega.

Bu kabi korrupsiyaga qarshi kurashish choralari va qarorlar O’zbekistonning korrupsiyasiga qarshi kurashishda olib borilayotgan muvaffaqiyatli ishlarning asosini tashkil etadi.

Prezidentimiz korrupsiyaga qarshi kurashishda jamiyatning hamkorligini rag’batlantiradi va mamlakatning rivojlanishiga yo’l bo’yicha samarali ishlarni amalga oshiradi.

MUAMMO VA YECHIMLAR

Hozirgi kunda bir nechta sohalarda korrupsiya bo’yicha muammolar ro’y bermoqda. Masalan, insonlar Oliy ta’limda tahsil olib, u yerni tamomlab diplom olib, o’zlarining mutaxassisliklari bo’yicha ish qidirishni boshlashadi. Bank sohasida, tibbiyot sohasida va hattoki pedagogika sohasida ham korrupsion holatlar kuzatilmoqda. Mansabdor shaxslar lavozimlarini suiiste’mol qilgan holda korrupsiyaga yo’l qo’yib, pora olib oliy ta’limni tamomlagan mutaxassis kadrlarni o’rniga, u sohada o’quvi yo’q, malakasi yo’q insonlarni ishga qabul qilishmoqda. Buning natijasida Oliy ta’lim bitiruvchilari o’z mutaxassisliklari bo’yicha ishlay olmay, xorijga ishlash uchun ketishmoqda. U yerda o’z mutaxassisliklari bo’yicha emas, balki boshqa ishlar bilan shug’ullanishmoqda. Yurtdan uzoqda og’ir mehnat bilan shug’ullanib, o’z yurtlariga vafot etib qaytish holatlari ham hozirgi kunda kuzatilmoqda.

Korrupsiyaning oldini olish sohasida O’zbekiston tomonidan so’ngi yillarda BMTTD, milliy darajadagi sheriklar va xalqaro mutaxassislar bilan hamkorlik sababli erishilgan yutuqlar shu darajada e’tiborni qozonadi-ki, ular ba’zi qo’shni mamlakatlardagi islohotlar va o’zgarishlarni ilhomlantiradi.

O’zbekiston tomonidan korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida amalga oshirilayotgan ishlar Markaziy Osiyo mamlakatlari va undan tashqarida, jumladan Rossiya, Ukraina va Qozog’iston davlatlarida e’tirof etildi. “ So’ngi yillarda O’zbekistonda korrupsiyaning uzoq muddatli muammolarini yechishda jiddiy muvaffaqiyatlarga erishildi, bu esa mamlakatdagi ijobiy o’zgarishlar uchun turtki yaratishga imkon berdi, “ – dedi BMTTD ning doimiy vakili Matilda Dimovska.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, korrupsiyaga qarshi kurashishning o‘ziga xos xulosa va ahamiyati bor. Bu jarayonning muhim maqsadlari va amaliyotlari jamiyatning barqarorligini ta‘minlash, moliyaviy tozalash va ishonchlilikni oshirishga qaratilgan. Bu borada bir nechta xulosalarga kelish mumkin.

1. **Jamiyatning ishonchliligini oshirish** : Korrupsiyaga qarshi kurashish jamiyatda ishonchlilik va hurmatni oshiradi.

2. **Transparensiya va ochiqlikni ta‘minlash** : Korrupsiyaga qarshi kurashish Transparensiya va ochiqlikni oshiradi. Davlat organlarida moliyaviy operatsiyalar ochiqlik bilan bajarilishi va hisob – kitoblilik muhofaza qilinishi muhimdir.

3. **Moliyaviy tozalash va barqarorlikni ta‘minlash** : Korrupsiyaga qarshi kurashish moliyaviy tozalash va barqarorlikni ta‘minlashda katta ahamiyatga ega. Moliyaviy resurslarning masofaviy va samarali ishlashini ta‘minlash jamiyatning rivojlanishiga xizmat qiladi.

4. **Qonunlarni mustahkamlash** : Korrupsiyaga qarshi kurashishda qonunlar va huquqiy muhofazalar mustahkamlanishi zarurdir. Korrupsiyaga qarshi kurashishda huquqiy bazaning kuchini hisobga olish muhimdir.

5. **Fuqarolarning ishtirokini rag‘batlantirish** : Korrupsiyaga qarshi kurashishda fuqarolarning, media organlarining va huquqiy tashkilotlarining faol ishtirokini rag‘batlantirish muhimdir. Jamiyatning korrupsiyaga qarshi kurashishda o‘z vazifasini o‘zida tutishi zarurdir.

Korrupsiyaga qarshi kurashishning muhim ahamiyati va o‘tilayotgan natijalar va jamiyatning rivojlanishiga va insonlarning ishonch va hurmatiga qaratilgandir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. WWW.ombudsman.uz
2. O‘zbekiston Respublikasining Prezidenti Shavkat Miromonovich Mirziyoyevning O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 26 yilligiga bag‘ishlangan tantanali marosimda qilingan ma‘ruzadan. // “ Xalq so‘zi “ 2018-yil 7-dekabr.
3. O‘zbekiston Respublikasining Prezidentining Qarori “ Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida “ gi O‘zbekiston Respublikasi Qonunining qoidalarini amalga oshirish chora – tadbirlari to‘g‘risida. O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami. 2017-yil, 5-son.